

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, МЕТОДИКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. перший проректор
з науково-педагогічної
роботи

С.В. Петров
2019 року

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА
КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ**

Харків – 2019 рік

Пояснювальна записка

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України; вдосконалювати компетентності щодо використання хмарних сервісів та технологій в соціально-педагогічних системах; застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності, керувати навчальними/розвивальними проектами; вдосконалювати професійну майстерність на основі модернізації змісту, форм і методів навчання, впровадження інноваційних технологій у навчальний процес.

Основними завданнями курсів підвищення кваліфікації вчителів є:

- ознайомлення з положеннями нового закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- формування вмінь та навичок із визначення місця та ролі спеціальних законів в системі освітнього законодавства;
- удосконалення навичок роботи із локальними нормативно-правовими актами в галузі освіти;
- вивчення нормативно-правової бази освіти, охорони дитинства і охорони праці в Україні;
- ознайомлення з використанням хмарних сервісів в соціально-педагогічних системах (використання Office Web Apps-додатків, електронні журнали і щоденники, он-лайн сервіси для учбового процесу, спілкування, тестування, електронна пошта з доменом школи та інші);
- вивчення особливостей роботи із хмарними сервісами для проведення моніторингових досліджень, технології роботи із хмарними додатками створення презентацій;
- ознайомлення з основними концептуальними положеннями сучасної освіти;
- формування умінь і навичок ефективного розв'язання психолого-педагогічних проблем;
- поглиблення знань про сучасний стан дисципліни «Українська мова і література» та методика її викладання;
- оволодіння інформаційними технологіями навчання та педагогічними технологіями;
- сприяння і стимулювання постійного зростання професійної майстерності;
- задоволення освітніх потреб.

Очікувані результати навчання:

- відтворювати основні положення закону «Про повну загальну середню освіту» в частині регулювання освітнього процесу;
- класифікувати нормативно-правові акти у сфері освіти;

- аналізувати положення локальних нормативно-правових актів у сфері освіти на відповідність положенням спеціальним законам;
- відтворювати особливості роботи із хмарними сервісами для проведення моніторингових досліджень, технологію роботи із хмарними додатками створення презентацій;
- створювати та пояснювати використання систем дистанційного навчання для проведення моніторингових досліджень;
- створювати он-лайн тести за допомогою хмарних додатків;
- володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти: поняття про управління навчальним процесом, технологічний підхід до нього; визначення дидактичного проектування як суті методичної діяльності вчителя; характеристику складу дидактичних проектів та алгоритм їх розробки; специфіку дидактичних проектів різних рівнів: спеціальності, навчальних дисциплін, окремих тем та занять;
- відтворювати технологію формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів на заняттях з української мови та літератури;
- відтворювати технологію навчання української мови в контексті правописних змін;
- володіти медіаграмотністю учителя-філолога.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
курсів підвищення кваліфікації вчителів української мови та літератури

№з/п	Теми	Години		
		очні	самостійна робота	разом
1.	Нормативно-правова база навчального процесу в закладах загальної середньої освіти / професійної (професійно-технологічної) освіти	2	2	4
2.	Інформаційно-комунікаційні та марні технології в освітньому процесі	2	2	4
2.1	Використання хмарних сервісів в соціально-педагогічних системах	1		1
2.2	Використання хмарних технологій у соціально-педагогічних системах	1		1
2.3.	Створення інструментарію для проведення моніторингових досліджень		1	1
2.4.	Розробка хмарних систем проведення моніторингових досліджень		1	1
3.	Сучасні підходи до педагогічного проектування	2	2	4
3.1.	Загальна характеристика дидактичного проектування. Поняття проектування, його технічне походження. Особливості педагогічного проектування, рівні та етапи проектування	1	1	2
3.2.	Послідовність дидактичного проектування загальноосвітньої підготовки у закладах освіти	1	1	2
4.	Актуальні питання змісту та методики навчання української мови та літератури	4	6	10
4.1	Формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів на заняттях з української мови та літератури	1	2	3
4.2	Навчання української мови в контексті правописних змін	1	2	3
4.3	Медіаграмотність учителя- філолога	2	2	4
Всього:		12	18	30

ПРОГРАМА

курсів підвищення кваліфікації вчителів

ТЕМА 1. Правові засади регулювання освітнього процесу в закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти

Система повної загальної середньої освіти. Заклади загальної середньої освіти. Тривалість навчання на кожному рівні. Мова навчання. Застосування мов національних меншин в освітньому процесі. Право на загальну середню освіту. Порядок реалізації права доступу до повної загальної середньої освіти.

Поняття та зміст освітнього процесу. Цикли організації освітнього процесу на кожному рівні загальної середньої освіти. Структура навчального року. Тривалість навчальних занять.

Нормативні документи в системі загальної середньої освіти. Типова освітня програма та типовий навчальний план. Освітня програма та навчальний план конкретного закладу освіти: особливості формування. Складники освітньої програми. Порядок затвердження освітніх програм.

Порядок формування класів у закладах загальної середньої освіти. Гранична наповнюваність класів. Порядок переведення учнів на наступний рік навчання. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії учня. Оцінювання знань учнів.

ТЕМА 2. Інформаційно-комунікаційні та марні технології в освітньому процесі

Тема 2.1. Використання хмарних сервісів в соціально-педагогічних системах

Введення в хмарні технології. Педагогічні, психологічні та фізіологічні передумови використання хмарних технологій в соціально-педагогічних системах. Розвиток хмарних технологій навчання. Використання хмарних сховищ даних для спільного доступу до освітніх ресурсів

Тема 2.2. Використання хмарних технологій у соціально-педагогічних системах

Особливості роботи із хмарними сервісами для проведення моніторингових досліджень, робота із хмарними додатками створення презентацій. Використання систем дистанційного навчання для проведення моніторингових досліджень. Створення он-лайн тестів за допомогою хмарних додатків.

Тема 2.3. Створення інструментарію для проведення моніторингових досліджень.

Створення Google-блогів та визначення їх особливості використання у професійній діяльності. Знайомство з хмарними технологіями створення електронних підручників. Хмарні мультимедійні додатки для проведення моніторингових досліджень.

Тема 2.4. Розробка хмарних систем проведення моніторингових досліджень.

Особливості проведення моніторингових досліджень в соціально-педагогічних системах. Створення систем хмарного моніторингу.

ТЕМА 3. Сучасні підходи до педагогічного проектування

3.1. Загальна характеристика дидактичного проектування.

Поняття проектування, його технічне походження. Особливості педагогічного проектування, рівні та етапи проектування.

3.2. Послідовність дидактичного проектування загальноосвітньої підготовки у закладах освіти

ТЕМА 4. Актуальні питання змісту та методики навчання української мови та літератури

4.1. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів на заняттях з української мови та літератури

Концепція «Нова українська школа» і її основна ідея – адаптація учнів до найближчого природного й суспільного середовища. Питання екології та здоров'я, уміння вчитися й самостійно знаходити потрібну інформацію, практичне застосування одержаних знань, усунення конфлікту між вимогами сучасного покоління до життя й досвідом педагогічної діяльності, виправданим часом.

Мотив як необхідний компонент діяльності. Розбіжності в уявленнях про мотиви, що спонукають до навчальної діяльності, у сучасного учня і вчителя. Мотиви підвищення пізнавальної активності сучасних школярів на основі теорії поколінь. Мотиви зони розвитку сучасного вчителя.

Компетентності, означені в концепції НУШ. Інформаційно-комунікаційна компетентність як здатність (готовність) розуміти навколишнє інформаційне середовище, самостійно шукати, добирати й критично аналізувати необхідну інформацію, трансформувати, зберігати та транслювати її й діяти відповідно до своїх цілей і прийнятої в суспільстві комунікаційної етики. Формування вмінь в учнів діяти за алгоритмом; працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; розпізнавати маніпулятивні технології і протистояти їм; грамотно й безпечно спілкуватися в мережі Інтернет. Критичне ставлення до медійної інформації; прагнення дотримуватися етичних норм у віртуальному інформаційному просторі; задоволення пізнавального інтересу в інформаційному середовищі.

Сучасні інформаційні ресурси, які можуть бути використані на уроках української мови і літератури..

4.2. Навчання української мови в контексті правописних змін

Стислий огляд основних змін у новій редакції «Українського правопису» (2019). Використання нової редакції «Українського правопису» в діловодстві, освітній діяльності, у закладах загальної середньої освіти, під

час ЗНО. Нормативно-правова база щодо впровадження нової редакції «Українського правопису».

4.3. Медіаграмотність учителя-філолога

Важливість інформаційної та медіаграмотності як для вчителів, так і для учнів.

Медіаграмотність як комплекс навичок і знань, необхідних людині в сучасному суспільстві, а саме: знаходити потрібну інформацію в різних джерелах; як переконуватися в її вірогідності; як фільтрувати інформацію (розпізнавати маніпуляцію і фейки); на основі здобутих знань мати змогу створити власний інформаційний продукт або медіа проект, тощо.

Медіаграмотність як чинник формування культури комунікації; уміння усвідомлено сприймати інформацію, критично її осмислювати; уміння інтерпретувати медіаконтексти з метою розширення загальних, соціокультурних та професійно значущих знань, комунікативних та творчих здібностей сучасного учня; навички безпечної поведінки у віртуальному просторі; розуміння, як залишатись убезпеченим в інформаційному просторі (захист від маніпуляцій та фейків).

Спрямованість методів навчання в школі на адаптивність та зміни. Медіаурок як засіб навчити дитину орієнтуватися в інформаційних потоках для професійного і соціального вибору; можливість викликати в учнів інтерес до навчального предмета, перетворити клас з пасивних спостерігачів на активних учасників заняття. Використання активних форм та методів навчання, які формують навички та інтерес до самостійної роботи в учнів; можливість тримати аудиторію у процесі діалогу, який включає осмислення, оцінку власних досягнень.

Пропозиція Міністерства культури, молоді та спорту щодо впровадження ЗНО з медіаграмотності.

Список рекомендованої літератури

1. Проект закону «Про повну загальну середню освіту» до другого читання від 14.01.2020 року. №0901. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66333

2. Про перехід загальноосвітніх навчальних закладів на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2000 р. №1717 / Директор школи, №5(149), 2001.

3. Про затвердження Концепції профільного навчання в старшій школі. Рішення колегії Міністерства освіти і науки України №10/13 від 25.09.2003 р. / Інформаційний збірник МОН України, 24/2003, грудень.

4. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту». URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

5. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту».
URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

6. Хмарні технології в соціально-педагогічних системах: метод. вказ. до лабораторних робіт №1-6 для студентів освітнього ступеню «бакалавр» денної форми навчання всіх інженерно-педагогічних спеціальностей / Укр. інж.-пед. академія; упорядн. Т.С. Бондаренко. – Харків: УІПА, 2019. – 60 с.

7. Хмарний моніторинг у соціально-економічних дослідженнях: монографія / Т.С. Бондаренко, Г.К. Кожевніков, О.О. Агєєва; Укр. інж.-пед. академія – Харків: Міськдрук, 2016. – 192 с.

8. Моделювання й інтеграція сервісів хмаро орієнтованого навчального середовища : монографія / [Копняк Н., Корицька Г., Литвинова С., Носенко Ю., Пойда С., Седой В., Сіпачова О., Сокол І., Спирін О., Стромило І., Шишкіна М.] ; / за заг. ред. С. Г. Литвинової. – К. : ЦП «Компринт», 2015. – 163 с.

9. Облачные технологии и образование: монография / З.С. Сейдаметова, Э.И. Абляимова, Л.М. Меджитова., и др.: под общ. ред. З.С. Сейдаметовой. – Симферополь: «ДИАЙПИ», 2102. – 204 с.

10. Шиненко М.А., Сороко Н.В. Використання хмарних технологій для професійного розвитку вчителів (зарубіжний досвід) / М.А. Шиненко, Н.В. Сороко // Інформаційні технології в освіті. – 2012. - вип. 12. С. 206-214.

11. Широкова Е.А. Облачные технологии / Е. А. Широкова // Современные тенденции технических наук: материалы Междунар. науч. конф., октябрь 2011 г., Уфа, Россия / Башкирский государственный университет. — Уфа, 2011. — С. 30-33.

12. Сабліна М.А. Можливості використання хмарних технологій в освітній та соціальній сферах / Сабліна М. А. // Освітологічний дискурс. – 2014. - № 3 (7). – С. 191-199.

13. Жичкина А.Е. Теория, практика и методология опросов в Интернет. Coomber R. Using the Internet for survey research // Sociological Research Online. 1997. Vol. 2, No. 2.

14. Бутенко И.А. Использование новых технологий при опросах // Социологические исследования. . 2000. . № 10. . С. 118-124.

15. Коваленко О. Е., Брюханова Н. О., Корольова Н.В. Методика професійного навчання: дидактичне проектування: Підручник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. – Харків: УІПА, 2019. – 204 с.

16. Методика професійного навчання: навч. посібник для вищих навч. закладів інж.-пед. спец. для традиційної та дистанційної форм навчання. Ч. 1: Дидактичне проектування/ О. Е. Коваленко, Н.О. Брюханова, Н.В.

Корольова; Укр. інж.-пед. академія. - 2-ге вид., перероб. та доп.. - Х.: ФОП Шевченко С. О., 2010. - 264 с

17. Бугайчук А. Сертифікація. Директор школи № 7 (127), лютий с. 32-36. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://wiki.ciit.zp.ua/index.php>

18. Допис зі сторінки Telekritika.ua у мережі Facebook. URL: https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fpermalink.php%3Fstory_fbid%3D773812433044608%26id%3D100012475745257&width (дата звернення: 21.01.2020).

19. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс] – Режим доступу: mon.gov.ua/activity/education/zagalna.../konczepczyia.html

20. Лист МОН України від 09.08.2017 №1/9-436 «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах». – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>

21. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів України (5-9 класи). /Наказ МОН України №804 від 07.06.2017. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2017.

22. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи, – 2016. – 35с.– Режим доступу: [Електронний ресурс] <http://www.mon.gov.ua/pisa.testportal.gov.ua/>

23. Проблеми навчального процесу / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://wiki.ciit.zp.ua/index.php/>

24. Український правопис. URL: [http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20\(2019\).pdf](http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20(2019).pdf) (дата звернення: 24.05.2019).

25. Уліщенко В. Метод ейдетики в інтерсуб'єктному навчання української літератури // Рідна школа. – 2011. – № 7. – С. 33-37.

26. Харченко Н Теорія поколінь як інструмент для реформ в освіті. Директор школи №2 (122), лютий с.4-29.

Інформаційні ресурси

- 1.<http://velyka-chy-mala-litera.wikidot.com/>
2. <http://www.mova.info/>
3. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
4. <http://litopys.org.ua/pdf/pravopys2015.pdf>
5. <http://ukrainskamova.com/>
- 6.<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>

7. Шаблоны опросов, составленные экспертами [Электронный ресурс] // SurveyMonkey – Режим доступа:https://www.surveymonkey.ru/mp/survey-templates/?ut_source=header (дата обращения: 30.08.2016)

8. Информация предприятиям и организациям [Электронный ресурс] // Webanketa. – Режим доступа:

<http://webanketa.com/ru/info/service/factory/> (дата обращения: 30.08.2016)

9. Mell P., Grance T. The NIST Definition of Cloud Computing. Recommendations of the National Institute of Standards and Technology [Электронный ресурс] / P. Mell, T. Grance T. // Final Version of Cloud Computing Definition Published / National Institute of Standards and Technology. – Режим доступа: <https://www.nist.gov/news-events/news/2011/10/final-version-nist-cloud-computing-definition-published> (дата обращения: 30.08.2016)

10. Miller M. Cloud Computing: Web-Based Applications That Change the Way You Work and Collaborate Online / M. Miller - Que Publishing, 2008. – 312 p. Электрон. Аналог друк. вид.: режим доступа:

http://ptgmedia.pearsoncmg.com/images/9780789738035/samplepages/0789738031_Sample.pdf (дата звернения: 30.08.2016)

11. Gmail, Документы, Диск и Календарь для бизнеса [Электронный ресурс] // G Suite by Google cloud. – Режим доступа: <https://apps.google.com/intx/ru/> (дата звернения: 30.09.2016)

12. Wu L. Value of Social Network – A Large-Scale Analysis on Network Structure Impact to Financial Revenue of Information Technology Consultants [Электронный ресурс] / L. Wu, E. Brynjolfsson // ResearchGate / Ilium technology inc. – Режим доступа:

https://www.researchgate.net/publication/237509362_Value_of_Social_Network_-_A_Large-Scale_Analysis_on_Network_Structure_Impact_to_Financial_Revenue_of_Information_Technology_Consultants1

13. Приложения Chrome для компьютера. [Электронный ресурс] // Chrome // Интернет-магазин. – Режим доступа:

<https://www.google.ru/chrome/webstore/apps-launcher.html> (дата звернения: 30.08.2016)

14. Fundacion German Sanchez Ruiperez and IBM Implement a Cloud Computing Solution for Education. [Электронный ресурс] // News room. News releases / IBM – Режим доступа: <https://www-03.ibm.com/press/us/en/pressrelease/32339.wss> (дата обращения: 30.08.2016)

15. A Collaborative Community of Leaders: Cloud Computing in Education [Электронный ресурс] // IBM Cloud Academy / IBM – Режим доступа: <http://www.ibm.com/solutions/education/cloudacademy/us/en> (дата обращения: 30.08.2016)

16. BYOD Infographic: For security it's not a pretty picture [Электронный ресурс] // Press Center / ESET. - Режим доступа:

<https://eset.co.th/about-eset/press-center/article/byod-infographic-for-security-its-not-a-pretty-picture/> (дата звернення: 01.10.2016)

17. Гнатюк С.Л.. Перспективи розвитку ринку хмарних обчислень в Україні: переваги та ризики [Електронний ресурс] / С.Л. Гнатюк // Відділ досліджень інформаційного суспільства та інформаційних стратегій // Національний інститут стратегічних досліджень. - Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1191/> (дата звернення: 30.08.2016)

18. Грабовская И. Украинские «облака»: куда идти бизнесу и зачем все это нужно [Электронный ресурс] / И. Грабовская // Стратегии развития / Companion. - 17.04.2013. – Режим доступа: <http://www.companion.ua/articles/content?id=236567>. (дата обращения: 30.08.2016)

19. Докторов Б. Онлайн-опросы: обыденность наступившего столетия / Докторов Б. // Телескоп. - 2000. - №4. - Электрон. аналог друк. вид.: режим доступу: http://www.pseudology.org/Gallup/On_line_Polls.htm (дата звернення: 30.08.2016)

20. Coomber R. Using the Internet for Survey Research. / R. Coomber // Sociological Research Online. - vol. 2, no. 2. – 1997. Электрон. аналог друк. вид.: режим доступу: https://chnm.gmu.edu/digitalhistory/links/cached/chapter6/6_28b_survey.htm (дата звернення: 30.08.2016)

21. Справочный центр SurveyMonkey. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://help.surveymonkey.com/articles/ru/kb/What-is-SurveyMonkey-Enterprise> (дата обращения: 30.08.2016)

22. Gmail, Документы, Диск и Календарь для бизнеса. [Электронный ресурс] // G Suite by Google Cloud. – Режим доступа: <https://gsuite.google.com/intl/ru/> (дата обращения: 30.08.2016)